

Viðmerking:

Spurningur um bíðitíð hjá krabbameinssjúklingum

J»Hvad kan ministeren oplyse om ventetiderne for strålebehandling efter operationer for kræft, hvilke konsekvenser har det for patienterne at måtte vente for længe på en efterbehandling, og hvilke initiativer har ministeren tænkt sig at tage for at forkorte ventetiderne for strålebehandling efter kræftoperationer?»

Begrundelse

Der har for nylig været afholdt en kongres hos Før-

oya Felag Móti Krabbameini (Kræftens Bekæmpelse) i Torshavn. Jan Dalberg, læge og kræftforsker, holdt ved denne lejlighed en forelæsning om kræfttilfælde på Færøerne. Han oplyste bl.a., at ventetiden for strålebehandling specielt efter kræftoperationer højst bør være to uger, men at den i dag er mindst to måneder i det danske sygehusvæsen. Videre sagde Dalberg, at det ikke er ventelisterne for kræftoperationer og kemoterapi, der er et

problem, men derimod ventetiden for strålebehandling. Hans konklusion var kort sagt den, at det var det danske sygehusvæsen, der ikke klarede at yde den optimale behandling af kræftpatienter. Årsagen til det stigende antal døde på grund af kræftsygdomme var ikke, at patienterne kom for sent til lægen, men derimod ventetiden for efterfølgende strålebehandling i sygehusvæsenet. Der foreligger nu en rapport om netop dette

emne udfærdiget af et ekspertudvalg nedsat af Sundhedsstyrelsen. Rapporthens anbefaling er en kraftig opgradering af strålebehandling i det danske sygehusvæsen, men dette kræver selvfølgelig et stærkt politisk initiativ. Spørgsmålet har i allerhøjeste grad interesse på Færøerne, da færøske kræftpatienter stort set kun gør brug af de tilbud, der er i det danske sundhedsvæsen.

Jóannes Eidesgaard, fólkatingsmaður hevur fingið svar frá heilsamálaráðharrinum um krabbameinssjúklingum

Heilsamálaráðharrin svarar Jóannesi Eidesgaard

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Sundhedsstyrelsen oplyser følgende vedr. ventetider til strålebehandling:

"Der foreligger aktuelt en opgørelse om ventetid på strålebehandling fra Københavns Amt. Oplysningerne er indsamlet i forbindelse med et møde afholdt 17. juni 1999. Ventetiden, regnet fra henvisning modtages i onkologisk afdeling (som er ansvarlig for at give strålebehandling gennemføres, varierer mellem 3 til 5 uger, oftest 4 uger. Man må tillægge et tidsrum regnet fra

operationstidspunktet til afsendelse af henvisningen til onkologisk afdeling, men dette er ikke medregnet i den foreliggende opgørelse over ventetiden. Et rimeligt skøn vil være 1-2 uger mellem operationen og henvisningen til onkologisk afdeling. Sammenlagt vil derfor ventetiden regnet fra operationstidspunktet til første strålebehandling aktuelt variere mellem 4-7 uger."

Hvad angår konsekvenserne af ventetid til strålebehandling, oplyser Sundhedsstyrelsen, at der ikke foreligger sikker dokumentation for betydningen af tidsforløbet, fra diagn-

osen er stillet, og indtil strålebehandling påbegyndes. Sundhedsstyrelsen oplyser desuden følgende:

"Ud fra logiske betragtninger, om at der biologisk må være en negativ effekt af ventetid ud over en ikke definerbar tidsramme, må det, indtil der foreligger større valide undersøgelser, der kan danne baggrund for egentlige evidensbaserede konklusioner, vurderes, at ventetid på strålebehandling fortsat skal søges gjort så kort som muligt."

Sundhedsstyrelsen oplyser også følgende:

"Dog skal patienten være i tilstrækkelig god stand, for at strålebehandling bliver

effektiv. Såret skal være i god heling, således at vævene er godt iltede i strålefeltet. Dette kan forde en vis afventning i dage til et par ugers tid efter operationen, inden strålerne bør indsettes. I visse tilfælde bør medicinsk efterbehandling i øvrigt indsettes, forinden strålebehandling indledes, også dette kan forde en vis udskyldelse af strålebehandlingens påbegyndelse."

Som det fremgår af rapporten "National kræftplan - delrapport 1", som blev udsendt den 23. juni 1999, vurderer kræftstyregruppen, at der er behov for at udbygge strålebehandlings-

kapaciteten svarende til 14 ekstra acceleratore på landsplan i løbet af de næste 5 år. I forbindelse med regeringens økonomiforhandlinger med sygehuskommunerne er det derfor aftalt at påbegynde udbygningen af strålebehandling i år 2000. I den forbindelse er det også aftalt at afsætte 857 mio. kr. ekstra til investeringer i sygehusapparatur, herunder investeringer i udstyr til strålebehandling.

Anterne har allerede påbegyndt planlægningen af udvidelsen af strålekapaciteten. Sundhedsstyrelsen oplyser således:

"Der er igangværende

projektering for udvidelse af strålekapaciteten med sammenlagt 10 ekstra apparater over de nærmeste år med en udbygningstakt svarende til ca. 3 acceleratore pr. år.

Med den anførte udbygning af stråleapparater i de kommende år finder Sundhedsstyrelsen, at der er i værksat tilfredsstillende initiativer med henblik på at forkorte ventetiderne for strålebehandling efter kræftoperationer."

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelser.

Myndugleikin hjá Føroyum eigur at staðfestast í ríkisgrundlógin

Nókur av nýggju sjónarmiðunum hjá dr. jur., Frederik Harhoff, samsvara væl við hugsan Sambandsflokksins. M.a. eru flokkurin og serfrøðingurin samdir um, at myndugleikin hjá heimastýrunum í Føroyum og Grønlandi eigur at verða staðfestur í ríkisgrundlógin, sigur Sambandsflokkurin í tíðindaskriv

«Partar av nýggja uppskotinum hjá Frederik Harhoff eru skilagóðir og samsvara í grundini væl við politikk Sambandsflokksins. Eitt nú er tað eitt gott hugskot at staðfesta og tryggja myndugleikin hjá føroyska heimastýrunum í grundlógin».

Hetta sigur Edmund Joensen, formaður í Sambandsflokkinum, í viðmerking til eitt nýtt uppskot, sum dr. jur., Frederik Harhoff, hevur gjørt til nýggja ríkisráttarlaga skipan í ríkinum.

Útvarp Føroya hevði herfyri sending og tíðindi um nýggja uppskotið hjá Frederik Harhoff, sum er serfrøðingur í ríkisfelagsskapinum. Í útvarpssendingini 27.08.1999 segði serfrøðingurin m.a., at neyðugt er at staðfesta heimastýris-

myndugleikin í grundlógin.

Formaður Sambandsflokksins vísir á, at flokkurin longu í vár viðgjörði júst henda spurningin. Hann heldur tað vera sera umráðandi at staðfesta í grundlógin, at Føroyar eru ein sjálvstýrandi tjóð í ríkinum, og at Føroyar hava endaligan og ein ikki afturtakandi myndugleika á teimum økjum, ið eru yvirtikin frá ríkismyndugleikum.

«Soleiðis fáa vit tryggjað okkara rættindi í grundlógin, samstundis sum vit steðga skaðiliga orðaskiftinum um, hvør heimastýrið kann takast frá føroyingum ella ikki», sigur Edmund Joensen, sum leggur afturat, at ríkisgrundlógin í framtíðini eisini eigur at hava ásetingar um, at so leingi

Føroyar eru partur av ríkinum, er grundlógin galdandi í Føroyum.

Edmund Joensen sigur, at hóast uppskotið hjá danska serfrøðinginum i stóðum er skilagott, so eru partar av uppskotinum, sum Sambandsflokkurin ikki tekur undir við.

Eitt nú er Sambandsflokkurin ímóti hugsanini um eitt nýtt ríkisráð, ið skal taka avgerðir í felags ríkismálum - t.d. verjómál og gjaldoyramál - og har Føroyar og Grønland skulu hava átt limir hvør, og Danmark skal hava 16 limir.

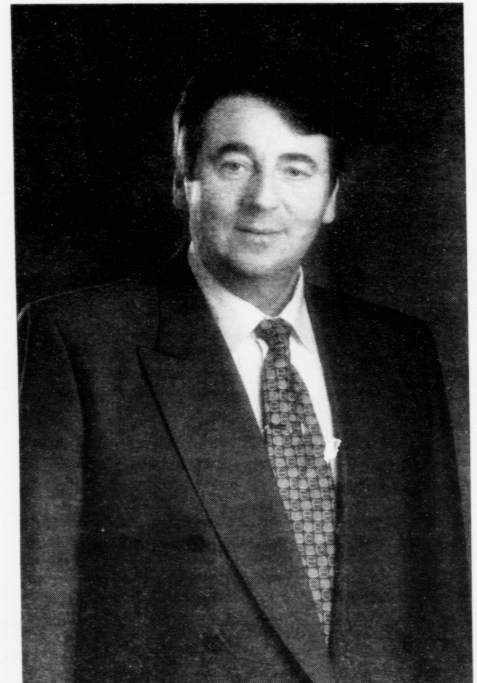
Hetta við ríkisráðnum er heldur ógreitt. Har verða ov nógvir kokkar, og tað fer at verða trupult at finna nøktandi semjur í stórum ósemjumálum. Harumframt vil ríkisráðið í uppskoti

Harhoff's taka ov nógv vald frá lóggávutíðingunum í teimum trimum londunum», sigur Edmund Joensen.

Hann leggur afturat, at verandi ríkisráð, har lógmaður, landsstýrisformaðurin og forsætisráðharrin hava møguleika at viðgera øll mál - eisini ósemjumál - eigur at fáa høvi at prógva sít virði.

«Koma kortini stórar politiskar ósemjur, ið ríkispartarnir als ikki duga at semjast um, so hevði verið hóskandi, at ein bólkur av óheftum serfrøðingum ger uppskot til semju», sigur Edmund Joensen, sum annars heldur Frederik Harhoff vera ov viðgongdan, tá hann skjýtur upp at skipa frígjar sjálvstjóðgar rættarskipanir í danska ríkinum.

Sambandsflokkurin er

Edmund Joensen, formaður Sambandsflokksins

liðugur at viðgera spurningin um, hvussu víðurskiptini millum Føroyar og Danmark eiga at verða skipað í framtíðini. Í næstum fer flokkurin at senda tilfar í

hvørt hús í landinum, so allir føroyingar kunnu gera seg kunnugar við hugsan Sambandsflokksins og annars taka stóðu til stóra framtíðarspurningin.